

ת"פ 2134/12/14 - מדינת ישראל נגד א.ח.

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 2134-12-14 מדינת ישראל נ' ח'

בפני כבוד השופט אביטל חן
בעניין: מדינת ישראל

נגד
א.ח.

גזר דין

הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירה שעניינה תקיפה הגורמת חבלה של ממש - בת זוג.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 4/10/14 בביתם המשותף בשועפאט בירושלים, תקף הנאשם את מי שהייתה אז רעייתו (להלן: "המתלוננת"), בכך שחטף מידה טלפון סלולרי ודחפה. בהמשך, היכה הנאשם את המתלוננת באמצעות ידיו ונשכה בידה השמאלית. בעקבות מעשים אלו, נגרמו למתלוננת אדמומיות בכתף, סימן נשיכה בכף ידה השמאלית וכאבי ראש.

תסקיר שירות המבחן

הנאשם בן 27 שנה, גרוש ללא ילדים, נישא למתלוננת כחודשיים לפני מועד האירוע. בעקבות האירוע שבה המתלוננת לגור בבית הוריה ובחודש 12/14 התגרשו השניים.

בתסקיר מתוארים יחסי משפחה תקינים ונורמטיביים במשפחת המוצא. הנאשם סיים 12 שנות לימוד וקיבל תעודת בגרות מלאה. בהמשך למד הנהלת חשבונות אך לא עבד בתחום זה. מזה שנים עובד הנאשם כנהג אוטובוס במזרח ירושלים.

הנאשם נעדר עבר פלילי, הביע צער וחרטה על מעשיו ומטל אחריות מלאה על ביצוע העבירה.

הנשם מתואר בתסקיר כבעל מערכת ערכים נורמטיבית ובעל שאיפות ויכולות לניהול אורח חיים תקין, הבאים לידי ביטוי בהשקעת מאמצים להשתלבות בתעסוקה, תוך דאגה לסיפוק צרכי משפחתו.

עם זאת, במצבים מסוימים הנחווים על ידי הנאשם כמתסכלים, נוטה הנאשם לדעת השירות לפעול באימפולסיביות ובתוקפנות.

שירות המבחן התרשם כי שהייתו של הנאשם במעצר הוותה חוויה מטלטלת עבורו, זאת בנוסף לניהול ההליכים המשפטיים וגירושיו מן המתלוננת שהמחישו לו את חומרת מעשיו, כמו גם השלכותיהם עליו ועל משפחתו, וחידדו עבורו את גבולות האסור והמותר במערכת יחסים זוגית. אלו מהווים להערכת שירות המבחן גורמי סיכוי להמשך ניהול אורח חיים נורמטיבי ותקין, ללא התנהגות אלימה ופורצת גבולות בעתיד.

נוכח גילו הצעיר של הנאשם, העדר עבר פלילי והערכת שירות המבחן כי המשך העסקתו של הנאשם יפגע, היה ולא תבוטל הרשעתו בדין, ממליץ שירות המבחן לבטל את הרשעתו ולהסתפק בהשתתפותו של צ"צ בהיקף של 150 שעות.

טיעוני הצדדים לעונש

התביעה מבקשת להותיר את הרשעת הנאשם על כנה, שכן חומרת העבירה עולה על הנזק העלול להיגרם לנאשם בהרשעתו. התביעה מבקשת להשית על הנאשם צו של"צ וקנס.

מנגד, עותר הסנגור לביטול הרשעתו של הנאשם בדין בהתאם להמלצת שירות המבחן, נוכח החשש כי מטה לחמו של הנאשם יפגע עקב הרשעתו, העובדה שהנאשם והמתלוננת התגרשו והיות הנאשם נעדר עבר פלילי.

דין וגזירת דין

בהתאם לכללי הבניית ענישה, יש לגזור את דינו של הנאשם בהתאם לעיקרון ההלימה, שעניינו קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש שיש להטיל עליו.

על חומרת העבירה של תקיפת בן זוג נכתב רבות בפסיקת בית המשפט העליון. לנוכח נפוצות העבירה בקרב הציבור, ופוטנציאל הסיכון הטמון בה, מצווים בתי המשפט לשאת תרומתם לצמצום התופעה על ידי הטלת עונשים, שיהא בכוחם להתריע עבריינים פוטנציאליים.

בע"פ 9621/02 **מדינת ישראל נגד פלוני** נפסק מפי כב' השופטת בייניש (כתוארה דאז):

"התופעה של אלימות כלפי נשים אשר במקרים רבים אף מסתיימת ברצח מחייבת תגובה מחמירה ומתריעה...בנסיבות אלו מצווים אנו לתת ביטוי עונשי הולם לחומרת המעשים באופן שיהיה בו כדי להרתיע את המשיב מפני חזרה על מעשים מסוכנים אלה ואף להתריע עבריינים בכוח".

ברע"פ 182/13 **נעם משה נ' מדינת ישראל** נפסק מפי כב' השופט א' שהם:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג [...] נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבת האלימות [...] תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה" (ע"פ 6758/07

פלוני נ' מדינת ישראל).

הערך המוגן בעבירה של תקיפת בן זוג הינו הגנה על שלומו הגופני ובטחונו האישי של הפרט. במקרה שבפני, מדובר בפגיעה ברמה קלה-בינונית, כעולה מכתב האישום.

הנאשם חטף את הטלפון הסלולרי מידה של המתלוננת, דחפה, היכה אותה בידיו ונשכה בידה. מבלי להקל ראש במעשיו של הנאשם, הרי שמדובר בחבלות קלות וניתן למקם את מעשיו של הנאשם ברף הנמוך של העבירה.

בדיקת הפסיקה הנוהגת מעלה כי במקרי חומרה דומים למקרה שבפני הוטלו על נאשמים עונשים הנעים בין ענישה הצופה פני עתיד לבין מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח בן מספר חודשים הכל בכפוף לנסיבות המקרה, חומרת התקיפה ונסיבותיו המיוחדות של העברין:

בת"פ (שלום- ראשל"צ) 14628-01-11 מדינת ישראל נ' שרון חדד (9.10.12), הורשע הנאשם בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש בכך שבמהלך ויכוח, הנאשם בעט במתלוננת ומשך בשערותיה. בהמשך, דחף הנאשם את המתלוננת מספר פעמים עד שנחבטה בגבה. כתוצאה ממעשיו אלו של הנאשם, נגרמו למתלוננת חבלות, סימנים אדומים וסימנים שנראו כשריטות בידה, סימנים אדומים בגבה, וסימנים כחולים ברגלה. בית המשפט הסתפק בהטלת מאסר מותנה, בין היתר בשל עבר פלילי נקי, והליך טיפולי.

ברע"פ 1374/13 פלונית נ' מדינת ישראל (26.2.13) נדחתה בקשת רשות ערעור שהגישה המערערת, שהורשעה בבית משפט השלום בעבירות של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש, היזק לרכוש במזיד ועבירה של איומים. על פי עובדות כתב האישום, במהלך ויכוח בינה לבין בעלה לשעבר (להלן: "**המתלונן**") השליכה המערערת נעל לעברו והכתה אותו באגרופיה. כתוצאה ממעשים אלו, גרמה המערערת למתלונן דימום באפו, ושברה את משקפיו. בית משפט השלום הטיל על המערערת עונש מאסר מותנה בן-4 חודשים וקנס. בית המשפט המחוזי הורה על זיכוייה של המערערת מעבירות האיומים. נוכח העדר עבר פלילי, ובשים לב למערכת היחסים המורכבת בין השניים הסתפק בית המשפט המחוזי בהחתמתה על התחייבות.

בע"פ (בש) אלכסנדר סולימובסקי נ' מדינת ישראל (11.12.13), נדחה ערעור על אי ביטול הרשעה. המערער הורשע בבית המשפט השלום בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש ו-3 עבירות של איומים. הנאשם נדון ל-4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. באותו תיק, במהלך ויכוח בין הנאשם לבין בת זוגו דאז, על רקע היותו של המערער בגילופין, איים המערער על המתלוננת, וכאשר נמלטה לחדר סמוך ונעלה את הדלת, בעט בדלת ודרש להיכנס פנימה. בהמשך תקף המערער את המתלוננת והיכה אותה במכת אגרוף בצדו השמאלי של ראשה, ותוך כדי כך פגע במצחה של ביתם, אותה החזיקה המתלוננת בידה. כתוצאה ממעשי המערער נגרמו למתלוננת חבלות של ממש.

בת"פ (ראשל"צ) 28841-09-12 מדינת ישראל נ' דמירי (25.2.14), הורשע הנאשם בתקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש ו-4 עבירות הפרת הוראה חוקית (הקשורות לעבירות התקיפה). הנאשם גרם לבת זוגו פצע מדמם בשפתיה, שריטה בידה, אדמומית ונפיחות מתחת לעין. בית המשפט קבע כי בנסיבות העניין מתחם העונש ההולם נע בין מאסר לתקופה קצרה שאפשר כי תרוצה בעבודות שירות למאסר בפועל למשך חודשים מספר, והטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל.

ברע"פ 2602/14 טצילו גובנה נ' מדינת ישראל (4.5.14), דחה ביהמ"ש ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של תקיפת בו זוג הגורמת חבלה של ממש. באותו מקרה, חבט הנאשם בראשה של אשתו מספר פעמים באמצעות בקבוק בירה שהיה בידו. כתוצאה ממעשיו, חשה המתלוננת ברע, ראשה הסתחרר, היא הקיאה ונגרם לה חתך בקרקפת באורך 5 ס"מ שהצריך תפירה. בית משפט המחוזי החמיר בעונשו של הנאשם וקבע כי "מתחם העונש הראוי במקרה זה נע בין ששה חודשי מאסר לבין 18 חודשי מאסר, והמקרה, אלמלא נסיבותיו המיוחדות (המלצת שירות המבחן, שהותו הממושכת של המבקש במעצר בית, גירושי בני הזוג, היעדר עבר פלילי למבקש ומצבו האישי של המבקש) - מחייב השתתת תקופת מאסר בת 12 חודשים." באיזון בין השיקולים השונים, השית בית המשפט על הנאשם 7 חודשי מאסר.

עוד אפנה לפסק דינו של כב' השופט אילן בן דור בת"פ (שלום -ראשל"צ) **4018/09 מדינת ישראל נ' א.א. (10.10.13)**, שם הורשע נאשם, נעדר עבר פלילי, בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש. הנאשם אחז בחוזקה את המתלוננת, הצמידה לקיר, סטר לה והפילה לרצפה. כשניסתה המתלוננת לקחת ממנו טלפון סלולארי כדי להתקשר למשטרה הדפה וגרם לה סימנים אדומים בידה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה לבין מאסר בפועל והטיל על הנאשם מאסר מותנה בצירוף עונשים נלווים.

לטעמי, נוכח בחינת מידת הפגיעה בערך המוגן, נסיבות ביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת, מתחם הענישה במקרה שבפני נע בין מאסר מותנה לבין 6 חודשי מאסר, שאפשר וירוצו בעבודות שירות.

שאלת ביטול הרשעתו של הנאשם בדין

הנאשם עתר לביטול הרשעתו בדין. בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל נקבע כי הימנעות מהרשעה תיעשה בצמצום, בהצטבר שני גורמים: האחד, שסוג העבירה מאפשר "ויתור" על הרשעה, והשני, שיש בהרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

בפסק הדין בעניין כתב, מנה בית המשפט מספר אמות מידה לקביעה, אם להימנע מהרשעתו של נאשם לצורך הבטחת שיקומו ובהם, בין היתר, השאלה אם לחובתו עבר מכביד, אם קיים סיכון כי יחזור ויחטא בפלילים, הנסיבות בהן ביצע את העבירה, מידת הפגיעה של העבירה באחרים, יחסו של הנאשם לעבירה, מידת נכונותו להכיר בפסול במעשיו, והשפעותיה של ההרשעה על הנאשם.

ככלל נעשה שימוש באפשרות של ביטול הרשעה או הימנעות מהרשעה מקום בו קיים חוסר פרופורציה קיצוני בין עוצמת פגיעת ההרשעה בנאשם לבין התועלת הציבורית הכללית כתוצאה מההרשעה (ראה: רע"פ 9118/12 אלכסנדר פריגין נ' מדינת ישראל).

בנסיבות המקרה שבפני, הובאו ראיות לפגיעה קונקרטית במקור פרנסתו של הנאשם, אשר הפנים את חומרת מעשיו והביע חרטה כנה.

עם זאת, סבור אני כי מדובר בעבירה של תקיפת בת זוג אשר לה חומרה יתרה.

בנסיבות חיינו, ובמסר שאותו צריך בית המשפט להעביר לציבור בנושא האלימות בכלל והמשפחתית בפרט, אין אני סבור שמקרהו של הנאשם, אשר בין היתר נשך את אשתו, מתאים להעדר הרשעה, ולא התעלמתי גם מחוות דעתו של שירות המבחן לעניין יכולתו של הנאשם לשלוט על עצמו במצבי קיצון.

לפיכך, לא ראיתי להימנע מהרשעתו של הנאשם בדין.

העונש המתאים לנאשם

הנאשם בן 27 שנה, נעדר עבר פלילי, הודה בביצוע העבירה, נטל אחריות מלאה, הפנים את חומרת מעשיו וביטא חרטה כנה עליהם. הנאשם בא מרקע משפחתי תקין, בעל מערכת ערכים נורמטיבית, מקיים אורח חיים שומר חוק ומביע שאיפות נורמטיביות לעתיד.

הנאשם הורתע מהתקופה הקצרה בה שהה במעצר, מההליך המשפטי ומהשלכות מעשיו, אשר הובילו בין היתר לסיום נישואיו עם המתלוננת.

בנסיבות העניין, ומהשיקולים שהובאו לעיל, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

1. של"צ בהיקף בן 150 שעות לביצוע תוך 12 חודשים מיום תחילת הביצוע לפי קביעת שירות המבחן.
2. פיצוי כספי למתלוננת בסך ₪ 1,000 אשר ישולם בארבעה תשלומים שווים החל מיום 11.1.16.

ניתן היום, ח' טבת תשע"ו